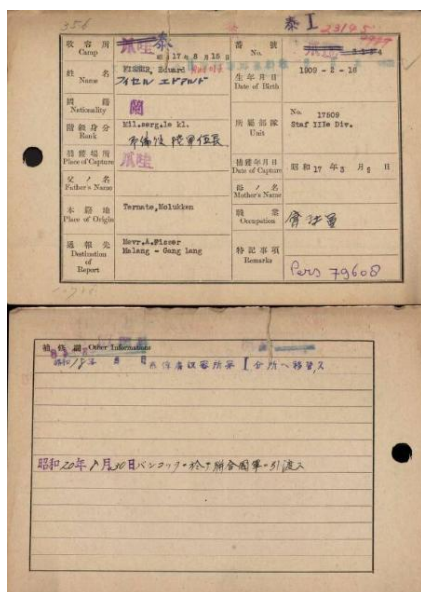

Eduard Rudolf Fisser is geboren op 16 februari 1909 in Ternate, NOI. Hij was de zoon van August Frederik Fisser en Maria Theodora Nauman.

Hij werd in september 1929 als hopman geïnstalleerd bij de groep Padvinders der Jeugd-Organisatie van het IEV in Bandung. Theo Anschutz jr. werd op dat moment vaandrig. Er werden ook vijf verkenners geïnstalleerd. In mei 1930 neemt hij als hopman afscheid omdat hij verhuist naar Weltevreden.

Hij trouwde op 17 januari 1940 in Malang met Antoinette Stekkinger.

Aan het begin van de oorlog woonde hij in Malang. Hij was sergeant 1^e klas bij de staf IIIe divisie. Na de Japanse inval werd hij krijgsgevangen genomen en geïnterneerd, In eerste instantie kwam hij terecht in kampen op Java. Op 25 januari 1943 vertrok hij met de Tacoma Maru 2 met 2000 krijgsgevangenen (allen Nederlanders) uit Tandjong Priok (haven van Batavia) naar Singapore. De mannen waren deels afkomstig uit het kamp Patekoan in Batavia. Dit transport werd aangeduid als Java Party 10, het 10e krijgsgevangenen-transport dat van Java vertrok. Op 28 januari 1943 kwam het schip aan in Singapore; de krijgsgevangenen werden overgebracht naar het Changi-kamp. Eduard ging op 5 februari vanuit Singapore in treintransporten naar Ban Pong aan het beginpunt van de Birmaspoorweg in Thailand.

De Birma-Siamspoorweg, Birmaspoorweg of Dodenspoorlijn was een spoorlijn van 415 km tussen Non Pladuk in Thailand (Siam) en Thanbyuzayat in Myanmar (Birma). De spoorlijn was voor de Japanse bezetters nodig om een directe verbinding naar de kust van Birma te creëren, zodat Japanse schepen niet meer om het hele schiereiland hoefden te varen.

Het werk aan de spoorlijn begon op 16 september 1942 en werd 16 maanden later voltooid. Er werd gebruikt van oude spoorlijnen die onder andere op Java en andere bezette gebieden in Zuidoost Azië ontmanteld werden. De Japanners maakte gebruik van krijgsgevangenen en burgers om de spoorlijn aan te leggen. Er werd aan de beide uiteinden van de spoorlijn in Thailand en in Birma begonnen met werken. Alle krijgsgevangenen werden in groepen onder de kampen verdeeld die naast de rivieren Khwae Yai en Khwae Noi waren geplaatst. Als een traject klaar was, ging een groep naar een volgend werkkamp om aan een volgende traject te werken. In de zomer van 1943 werd de zogeheten 'Speedo-tijd' door de Japanners ingevoerd. De dwangarbeiders moesten zich dubbel inspannen om het spoor af te krijgen. De dwangarbeiders ontmoeten elkaar in oktober 1943 in Konkuita.

Tijdens de aanleg stierven per dag gemiddeld 75 arbeiders. 15 000 krijgsgevangenen stierven aan uitputting, ziekte en ondervoeding (7000 Britten, 4500 Australiërs, 130 Amerikanen en 3000 Nederlanders). Daarnaast stierven ongeveer 100 000 Thaise en Indonesische romoesja's en Birmaanse en Maleisische dwangarbeiders bij de aanleg.

Na de voltooiing van de spoorweg in december 1943 bestond het werk uit onderhoud en reparatie van schade door geallieerde bommenwerpers. Ook moest er bijvoorbeeld hout gekapt worden om de stoomtreinen te laten rijden. De werkkampen lagen vaak naast vitale punten van de spoorweg, waardoor bombardementen ook veel slachtoffers en gewonden onder de dwangarbeiders maakten. Op een aantal plekken werden ook hospitaalkampen ingericht. Een deel van de krijgsgevangenen die gewerkt hadden aan de aanleg, werden als dwangarbeider naar Japan verscheept. Eduard werd in Bangkok bevrijd.

Hij kwam in 1960 vanuit Jakarta naar Nederland en ging wonen in Amsterdam. Hij werd tot Nederlander geneutraliseerd.

Hij overleed op 13 juni 2002 in Amsterdam en werd begraven op Begraafplaats Westgaarde. Zijn vrouw was in 1990 overleden.

Meer informatie

[Bataviaasch nieuwsblad » 23 sep 1929 - Art. 33 | Delpher](#)
[Bataviaasch nieuwsblad » 16 dec 1929 - Art. 125 | Delpher](#)
[Bataviaasch nieuwsblad » 20 mei 1930 - Art. 120 | Delpher](#)
[Japanse interneringskaarten | Nationaal Archief](#)
[Registratie Rudolf Eduard Fisser op 18 februari 1909 » Open Archieven](#)
[Gelijkstellingen, toepasselijkverklaringen en naturalisaties \(1850-1984\)](#)
[Java Party 12 \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)
[Tacoma Maru 2](#)
[Birma-Siam-spoorweg - Wikipedia](#)
[De Birma-spoorlijn - Spoorlijn van de dood | Historiek](#)
[Birma-Siam Spoorweg - SHBSS](#)
[Java Party 11](#)
[japansekrijgsgevangenkampen.nl/Namen Bangkok, letter F.htm](#)
[Birma-Siam-spoorweg](#)
[Database Nederlandse dwangarbeiders Birmaspoorweg](#)
[Graftombe.nl - Informatie over Rudolf Eduard Fisser](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.